

DET TALTE ORD GÆLDER

Taleseddel til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål O den 10. februar 2021 kl. 1300 - 1400

Tak for indkaldelsen til samrådet i dag. Det er altid godt at komme her i udvalget.

Samrådet omhandler den aftale om facility management, som blev indgået i 2017, hvor Claus Hjort Frederiksen var forsvarsminister. En aftale der betød, at ISS overtog ansvaret for service og vedligehold i hele landet fra 1. februar 2018.

Det er en kontrakt, der har vist sig at give store udfordringer ude på kasernerne, hvor soldaterne oplever at kvaliteten i kantinerne er for dårlig, hvor rengøringen ikke er hvad den bør være – og hvor der generelt er alt for mange klager.

Lad mig starte med at understrege – og det er vigtigt for mig – at dette ikke handler om de enkelte ansatte fra ISS.

Faktum er altså, at den nuværende kontrakt med ISS er nødlidende. Forsvaret får ikke en ordentlig service og leverancer, og det går ud over vores soldater, civile og frivillige, som hver dag går på arbejde for at sikre danskernes tryghed og sikkerhed. Som hver dag yder en uvurderlig indsats for Danmark. Min holdning er klar. Og det har den sådan set været længe. Det er en uholdbar situation. Derfor igangsatte jeg allerede før sommerferien sidste år et større arbejde, der skulle få rettet op på forholdene.

Der er således allerede igangsat en stribe initiativer til at rette op på forholdene. Men tilbage står fortsat spørgsmålet om den kæmpe kontrakt, som blev indgået med ISS under Claus Hjort Frederiksen. Selvom det lyder let – så er det ikke let, når der er tale om kontakter, der rækker ud i fremtiden, og hvor partnerne ikke ser ens på graden af svigt.

Når jeg nævner dette er det fordi, at det har været afgørende for Forsvarsministeriet, at det er de selv samme soldater, civile og frivillige – som oplever den manglende service – som også skal betale regningen i form af færre kolleger eller udstyr.

Derfor har kammeradvokaten som ekstern part været ind over kontrakten. Undersøgt ansvar. Undersøgt svigt. Det har sikret, at jeg i uge 5 har kunnet give Forsvarsministe-

riets Ejendomsstyrelse mandat til – sammen med Kammeradvokaten – at indlede forhandlinger med ISS om et eventuelt førtidigt ophør af kontrakten. Det er sket på baggrund af en grundig juridisk vurdering, så vi nu står bedst muligt i forhold til forhandlingerne.

Jeg er selvsagt utålmodig efter, at der bliver fundet en løsning. For som nævnt kan vi ikke være bekendt, at vores soldater, civile og frivillige ikke har ordentlige vilkår. Løsningen er derfor enten, at kontrakten med ISS ophører. Eller at ISS begynder at levere det de skal jævnfør kontrakten.

Hvad en aftale med ISS konkret kan komme til at indebære, kan jeg af forhandlingshensyn ikke komme nærmere ind på. Sådanne forhandlinger bør selvsagt ikke foregå i offentligheden. Men det er min opfattelse, at ISS også ønsker, at der bliver fundet en holdbar løsning.

Jeg vil gerne understrege, at Ejendomsstyrelsen hverken uformelt eller formelt har fået et tilbud fra ISS om at indgå en aftale om et ophør af kontrakten. Altså – der er ikke modtaget et konkret forslag om ophør af kontrakten fra ISS. Dette har jeg også redegjort for i min besvarelse af FOU-spørgsmål 83.

Jeg vil også sige meget klart, at Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelse hverken kan eller vil indgå en aftale med ISS for enhver pris.

De/s skal der ikke indgås en aftale, hvor ISS slipper for de forpligtigelser, som de selv har skrevet under på. Det er jo dem selv der har lovet, at de vil levere ydelser til den aftalte pris – og derfor er det ikke rimeligt, at regningen for svigtet ender hos vores soldater, civile og frivillige.

De/s skal en aftale med ISS i sagens natur holde sig inden for rammerne af gældende udbuds-, forvaltnings- samt statsstøtteregler. Det er de rammer vi arbejder under – også på Forsvarsministeriets område.

I forlængelse af debatten om ISS og det her svigt mener jeg, at der gemmer sig en rigtig interessant diskussion. En diskussion der starter i New Public Management-tilgangen til vores offentlige sektor. For det er det, der ligger bag den kæmpe kontrakt, som ISS blev givet. Der ligger en mangeårige politisk tænkning om at store kontrakter og mere centralisering per automatik gav bedre og billigere løsninger af opgaver i det offentlige. Fordi store private firmaer kunne udnytte deres stordriftsfordele til at levere

en billigere og bedre service end mindre, lokale firmaer. Lokale erfaringer, kendskab og tillid tog man ikke med i vurderingen.

Dette var også tilfældet med ISS-kontrakten fra 2018. En kæmpe aftale baseret på ét samlet udbud af alt fra arealpleje til rengøring, vedligehold og kantinedrift. Alt skulle styres samlet af én privat leverandør.

Forventningerne var også her, at aftalen ville give stordriftsfordele, mindre administration, synergieffekter og besparelser. Men sådan gik det som bekendt ikke.

Alene i 2019 blev der registreret 6.289 klager over ISS' serviceniveau. Ansvar kan ikke alene tilskrives ISS. En uhensigtsmæssig organisering internt på ministerområdet er også en del af forklaringen. Det har jeg som nævnt ændret på. Men tilbage står konstateringen af, at partnerskabskontrakten med ISS ikke fungerer.

Jeg har allerede igangsat en række initiativer på den korte bane, som skal håndtere de problemer, der opleves rundt omkring på vores kaserner. Jeg har også bedt Ejendomsstyrelsen om at have fokus på, at der gøres, hvad der kan, for at sikre vores soldater og frivillige en ordentlig service og leverancer, indtil der findes en løsning. Og senest har jeg som sagt givet mandat til forhandlinger med ISS om et muligt ophør af kontrakten.

Tak for ordet.